

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
20.01.2020.- 24.01.2020.

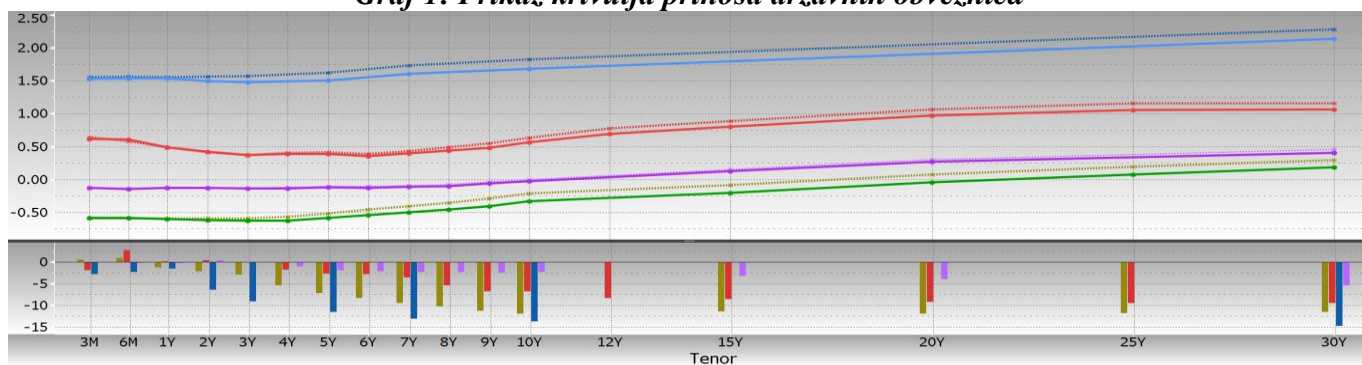
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	17.1.20	-	24.1.20	17.1.20	-	24.1.20	17.1.20	-	24.1.20	17.1.20	-	24.1.20
2 godine	-0,59	-	-0,61	1,56	-	1,49	0,42	-	0,42	-0,13	-	-0,13
5 godina	-0,51	-	-0,59	1,62	-	1,50	0,42	-	0,39	-0,10	-	-0,12
10 godina	-0,22	-	-0,34	1,82	-	1,68	0,63	-	0,56	0,00	-	-0,02

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	17.1.20	-	24.1.20
3 mjeseca	-0,523	-	-0,512
6 mjeseci	-0,597	-	-0,587
1 godina	-0,567	-	-0,584

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 24.01.2020. godine (pune linije) i 17.01.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

MMF je prošle sedmice objavio prognoze globalnog ekonomskog rasta, te se očekuje da će globalna ekonomija u 2020. godini bilježiti rast sporijim tempom nego što se to ranije očekivalo uslijed i dalje prisutnih neizvjesnosti oko trgovinskog rata između SAD i Kine, te geopolitičkih tenzija na Bliskom istoku. Prognozirana stopa rasta ekonomije na globalnom nivou u 2019. godini je povećana na 3,3% sa ranije prognoziranih 2,9%.

EUROZONA

Prinosi svih obveznica eurozone su tokom prošle sedmice bilježili pad, pri čemu je pad najviše bio izražen kod obveznica dužeg roka dospelja. Na povećanu potražnju za sigurnijim investicijama poseban uticaj imale su vijesti o širenju korona virusa iz Kine. Prinosi njemačkih desetogodišnjih obveznica su zabilježili sedmični pad od 12 baznih poena, dok su prinosi italijanskih obveznica ove ročnosti smanjeni za preko 14 baznih poena.

Prošlog četvrtka održana je sjednica UV ECB na kojoj je odlučeno da monetarna politika ostane nepromijenjena. Što se tiče rizika ekonomskog rasta isti su i dalje opisan kao silazni, ali su oni slabije prepoznati kao važni u odnosu na prethodni sastanak, dok su pojedini argumenti koji su izneseni opisani kao „balansirani“. „Umjereni“ rast temeljne inflacije je prepoznat kao trend koji je očekivan. S druge strane, predsjednica ECB Lagarde je odbila sugestiju da odluka Narodne banke Švedske da referentnu kamatnu stopu poveća na 0% ima uticaj na ECB i njenu politiku negativnih kamatnih stopa. Lagarde je

istakla da se ECB suočava sa drugačijim okolnostima nego Švedska. Sve navedeno ukazuje na to da ECB ostaje pri dosadašnjim stavovima kada je monetarna politika u pitanju, sve dok se i ekonomski podaci kreću u skladu sa očekivanjima. UV ECB je pokrenulo stratešku reviziju koja se treba okončati do kraja godine, a biće fokusirana na kvantitativnu formulaciju cjenovne stabilnosti, alate monetarne politike, ekonomske i monetarne analize i komunikacijske prakse, ali će se, takođe, odnositi i na finansijsku stabilnost, zaposlenost i održivost okoliša. Lagarde je signalizirala da su sve opcije otvorene kada je u pitanju „oživljavanje“ inflacije. Istakla je da će cjelokupan sistem biti ispitan, počevši od toga kako se prezentuje, kako se mjeri i koji se alati koriste prilikom komunikacije u vezi sa inflacijom. Lagarde je nastavila sa pozivom vladama da daju više prostora za djelovanje fiskalne politike.

Dan nakon održane sjednice, u petak, Lagarde je izjavila „da je smiješno vjerovati da se politika ECB nalazi na auto pilotu, te da neće biti izmijenjena dok se ne završi jednogodišnja revizija strategije ECB“. Ona je dodala da postoje snažne smjernice buduće monetarne politike, koja daje veoma jasnu sliku kretanja, ali da i ona zavisi od stvarnih dešavanja, u smislu da će se pratiti stvarni razvoj dešavanja u ekonomiji. Pored toga, Lagarde je dodala da ECB još uvijek ne vidi transmisiju rasta plata na inflaciju. ECB je objavila kvartalne rezultate ankete koji su pokazali da su zahtjevi za kreditima kompanija iz eurozone neočekivano smanjeni u posljednjem kvartalu prošle godine, prvi put u posljednjih šest godina, uprkos smanjenju referentne kamatne stope. Naime, eurozona se već dvije godine bori sa usporenim rastom, s obzirom na to da su trgovinski rat i usporavanje rasta u Kini u znatnoj mjeri uticali na izvoz. Iz ECB-a je saopšteno i da se očekuje da će navedeni zahtjevi u narednom periodu nastaviti bilježiti pad.

Deutsche Bundesbank je objavila da očekuje da je privreda Njemačke u prošloj godini zabilježila rast najsporijim tempom od dužničke krize u eurozoni kao posljedica usporavanja izvoza, koje je samo djelimično nadoknađeno snagom domaće privrede. Takođe, istaknuto je da Njemačka nosi teret ekonomskog usporavanja u Kini i trgovinskog rata koji je pokrenula administracija predsjednika Trumpa prije više od 18 mjeseci. Prognozirana stopa rasta GDP-a Njemačke za prošlu godinu iznosi 0,6%, što je najsporiji rast od 2013. godine.

Predsjednici SAD i Francuske dogovorili su primirje u sporu oko digitalnih poreza, što znači da te zemlje ove godine neće uvesti kaznene tarife. Nakon toga, ministar finansija SAD Mnuchin je upozorio Italiju i Veliku Britaniju da će se suočiti sa tarifama od strane SAD ukoliko nastave sa rastom digitalnih poreza kompanijama poput Googlea i Facebooka.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	PMI kompozitni indeks – EZ (prelim.)	JAN	51,2	50,9	50,9
2.	Indeks povjerenja potrošača – EZ (prelim.)	JAN	-7,8	-8,1	-8,1
3.	ZEW indeks očekivanja povjerenja investitora	JAN	15,0	26,7	10,7
4.	Industrijske porudžbine – Italija (G/G)	NOV	-	-4,3%	-1,6%
5.	Industrijske prodaje – Italija (G/G)	NOV	-	0,1%	-0,2%
6.	Trgovinski bilans – Španija (u milijardama EUR)	NOV	-	-1,86	-2,58
7.	Potrošnja stanovništva – Holandija (G/G)	NOV	-	1,3%	1,7%
8.	Obim maloprodaje – Finska (G/G) prelim.	DEC	-	-1,7%	2,2%
9.	Stopa nezaposlenosti – Finska	DEC	-	6,0%	5,9%

SAD

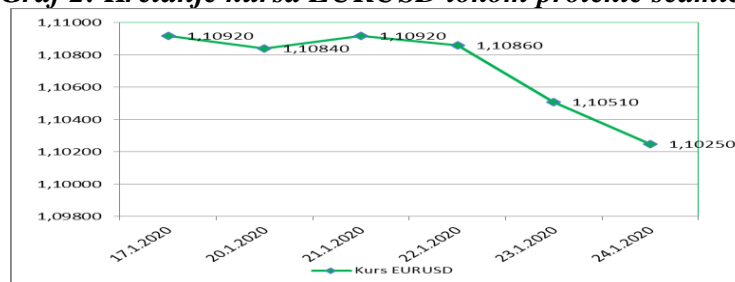
Prinosi na američke obveznice su tokom protekle sedmice smanjeni za 7 do 14 baznih poena pod uticajem jačanja tražnje investitora za sigurnijom aktivom nakon vijesti o širenju korona virusa. Početkom sedmice Senat SAD je odbio ponovljene pokušaje demokrata da osiguraju nove dokaze u optužbama protiv predsjednika Trumpa. Inače, očekuje se da će Trump biti oslobođen s obzirom na to da republikanci drže većinu senatorskih mjesta. Ako ga nekim slučajem osude, njegovu funkciju bi preuzeo potpredsjednik SAD Pence. S druge strane, predsjednik SAD Trump je zaprijetio da će uvesti visoke tarife na uvoz automobila iz EU ukoliko blok ne pristane na sporazum. Trump je i ranije upućivao prijetnje da će nametnuti carine na uvoz automobila iz EU, ali je više puta odgađao isto. Predsjednik Trump će u srijedu potpisati trgovinski sporazum između SAD, Meksika i Kanade.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Vodeći indeks	DEC	-0,2%	-0,3%	0,1%
2.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	17. JAN	-	-1,2%	30,2%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. JAN	214.000	211.000	205.000
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	19. JAN	-	66,0	66,0
5.	Indeks prodaje postojećih kuća (M/M)	DEC	1,5%	3,6%	-1,7%
6.	Indeks prerađivačkog sektora P	JAN	52,5	51,7	52,4
7.	Indeks uslužnog sektora P	JAN	53,0	53,2	52,8
8.	Indeks ekonomskih aktivnosti Fed iz Čikaga	DEC	0,13	-0,35	0,41
9.	Indeks povjerenja prerađ. sektora Fed iz Kansas S.	JAN	-6	-1	-8

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio pad sa nivoa od 1,1092 na nivo od 1,1025.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Ministar finansija Velike Britanije Javid je izrazio zabrinutost zbog slabih veza između Velike Britanije i EU nakon što zemlja napusti EU blok. U intervjuu za Financial Times Javid je izjavio da se Velika Britanija neće pridržavati EU pravila i regulativa u post Brexit trgovinskim pregovorima, što je prijetnja kompanijama koje žele da olakšaju prekogranično poslovanje sa EU nakon što se pokrene proces Brexita 31. januara. Na istu tematiku glavni pregovarač EU za Brexit Barnier je izjavio da Brisel planira strogi mehanizam provođenja kako bi se osiguralo da Velika Britanija poštuje uslove sporazuma o slobodnoj trgovini. Zakon o Brexitu je tokom protekle sedmice analiziran u Parlamentu. Naredna prepreka u procesu Brexita biće pregovori o trgovinskom sporazumu sa EU tokom tranzicijskog perioda koji će trajati do 31. decembra 2020. godine. Iz BoE je saopšteno da će ublažiti sistem praćenja likvidnosti u slučaju da Velika Britanija napusti EU bez trgovinskog sporazuma. Iz Prudencione regulatorne vlasti pri BoE je saopšteno da je vjerovatnoća da će Velika Britanija napustiti EU bez sporazuma trenutno veoma niska. Investitori su trenutno u iščekivanju rezultata narednog sastanka BoE koji se održava 30. januara. Iako su postojala snažnija uvjerenja da bi moglo doći do smanjenja referentne kamatne stope, ona su ublažena nakon što su objavljeni bolji PMI podaci, kao i nakon što je povjerenje među kompanijama povećano. Financial Times je objavio vijest da premijer Johnson planira da koristi veće carine kao osnovu za ubrzanje pregovora sa EU, SAD i ostalim državama. Carine bi mogle rezultirati porezima od 30% na neke sireve koji se uvoze iz Francuske i 10% na automobile koji se uvoze iz Njemačke.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Rightmove cijene kuća (G/G)	JAN	-	2,7%	0,8%
2.	Zahtjevi nezaposlenih za pomoć	DEC	-	14.900	14.900
3.	ILO stopa nezaposlenosti (tromjesečno)	NOV	3,8%	3,8%	3,8%
4.	Pozajmice javnog sektora (u mlrd GBP)	DEC	4,6	4,0	4,2
5.	CBI poslovni optimizam	JAN	-20	23	-44
6.	PMI prerađivački sektor P	JAN	48,8	49,8	47,5
7.	PMI uslužni sektor P	JAN	51,1	52,9	50,0

Tokom protekle sedmice GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio pad sa nivoa od 0,85201 na nivo od 0,84281, dok je kurs GBPUSD povećan sa nivoa od 1,3016 na nivo od 1,3073.

JAPAN

BoJ je na prošlosedmičnoj sjednici, u skladu sa očekivanjima, zadržala aktuelnu monetarnu politiku. Referentna kamatna stopa je zadržana na nivou od -0,1%, dok je ciljani nivo prinosa na desetogodišnje obveznice ostao oko 0%. Iznosi za kupovine aktive su, takođe, ostali nepromijenjeni. BoJ je objavila i revidirane prognoze stope GDP-a i inflacije za tekuću i narednu godinu. Naime, prognozirana stopa GDP-a za tekuću fiskalnu godinu koja počinje u aprilu je povećana na 0,9% sa ranije prognoziranih 0,7%, dok je za 2021. godinu povećana na 1,1% sa prethodnih 1,0%. Prognoze stope temeljne inflacije su revidirane naniže pod uticajem efekata povećanja poreza na promet. Za tekuću godinu prognozirana stopa temeljne inflacije iznosi 0,9% (prethodno prognozirano 1,0%). Iz BoJ je najavljeno i očekivano jačanje domaćih podsticaja kroz vladin paket fiskalne potrošnje, ali je istaknuto da i dalje posebnu pažnju treba usmjeriti na efekte povećanja poreza na promet. Dan nakon sjednice BoJ, Vlada Japana je smanjila prognoze vezane za kapitalnu potrošnju u januaru prvi put u posljednjih osam mjeseci, te je istaknuto da je ukupan pogled na rast ekonomije nepromijenjen u odnosu na decembar.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa inflacije (G/G)	DEC	0,7%	0,8%	0,5%
2.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	DEC	-152,6	-152,5	-85,2
3.	Izvoz (G/G)	DEC	-4,3%	-6,3%	-7,9%
4.	Uvoz (G/G)	DEC	-3,2%	-4,9%	-15,7%
5.	Indeks ukupne industrijske aktivnosti (M/M)	NOV	0,4%	0,9%	-4,8%
6.	Vodeći indeks F	NOV	-	90,8	91,6
7.	Koicidirajući indeks F	NOV	-	94,7	95,3
8.	PMI indeks prerađivačkog sektora P	JAN	-	49,3	48,4
9.	PMI indeks uslužnog sektora P	JAN	-	52,1	49,4
10.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	NOV	-	-8,2%	-7,7%
11.	Iskorištenost kapaciteta (M/M) F	NOV	-	-0,3%	-4,5%
12.	Osnovne mašinske porudžbine (G/G) F	DEC	-	-33,5%	-37,9%

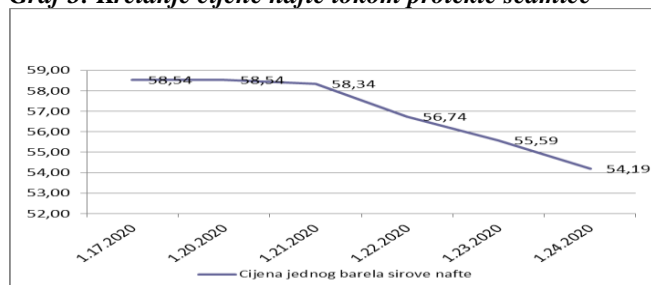
JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad sa nivoa od 122,19 na nivo od 120,49. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad sa nivoa od 110,14 na nivo od 109,28.

NAFTA I ZLATO

U ponedjeljak je njujorška berza bila zatvorena, dok je na drugim tržištima cijena nafte zabilježila blagi rast pod uticajem zabrinutosti zbog dešavanja u Libiji i Iraku koja bi se mogla odraziti na isporuku ovog energenta.

Na otvaranju njujorške berze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 58,54 USD (52,78 EUR) i tokom dana nije bilježila značajnije promjene, da bi u narednim danima nastavila da bilježi smanjenje. Međunarodna agencija za energiju (IEA) je objavila da očekuje da će u prvoj polovini godine biti prisutan višak ponude ovog energenta, što je umanjilo zabrinutost oko proizvodnje nafte u Libiji. Od sredine sedmice cijena nafte je pod snažnijim pritiscima zabrinutosti zbog širenja korona virusa iz Kine. Pojedini investitori i analitičari smatraju da bi ovaj virus mogao imati negativan uticaj na ekonomski rast, kao što je imao virus SARS prije skoro 20 godina. U takvim okolnostima cijena nafte se u petak našla blizu najnižeg nivoa u posljednja skoro tri mjeseca, dok se očekuje da bi strah od širenja virusa mogao imati dalji uticaj na slabljenje cijene nafte. U izvještaju Commerzbank je upozoreno da treba biti spreman za negativna iznenađenja kada je riječ o zahtjevima Kine s obzirom na to da je Vlada sada proširila karantin zbog virusa na deset gradova u provinciji Hubei u kojoj živi oko 30 miliona ljudi. Uticaj ovih odluka je još izraženiji i zbog toga što se ove restrikcije uvode u periodu najprometnije sezone putovanja. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela nafte je iznosila 54,19 USD (49,15 EUR). Posmatrano na sedmičnom nivou cijena nafte je smanjena za 0,76%.

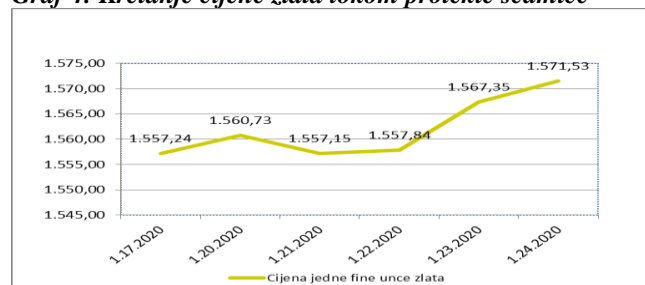
Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.557,24 USD (1.403,93 EUR).

Početkom sedmice cijena zlata je zabilježila blagi rast nakon što su napadi u Jemenu tokom vikenda pojačali geopolitičke tenzije i interes za ulaganje u sigurnu aktivu poput zlata. Takođe, podsticaj rastu cijene zlata dala je kineska nova godina. Ekonomski podaci za Kinu koji su pokazali da je zabilježen najslabiji ekonomski rast u posljednje skoro tri dekade, takođe, je dao podsticaj za održavanje cijene zlata. Ekonomija Kine zabilježila je rast od 6,1% tokom 2019. godine, što je najslabiji rast u posljednjih 29 godina. Kao razlog slabljenja ekonomskog rasta prepoznati su uticaji trgovinskog rata sa SAD. Od sredine sedmice cijena zlata nastavlja da bilježi rast, uglavnom pod uticajem zabrinutosti zbog korona virusa, njegovog širenja i potencijalnog uticaja na ekonomske tokove. Ovakve okolnosti su uticale na investitore da pojačaju ulaganja u sigurnije investicije, dok se još uvijek čekaju informacije o potencijalnom širenju virusa. Pod uticajem ovih vijesti cijena zlata je u petak zabilježila dalji rast te se našla na najvišem nivou u posljednje dvije sedmice. Izvještaji sa tržišta ukazuju na to da je strah od širenja korona virusa uticao na smanjena ulaganja u rizičnije investicije, kao i na to da investitori pojačaju zaštitu aktive u uslovima niskih prinosa. Strah od širenja virusa pojačan je u petak nakon što su u SAD potvrđena dva slučaja zaraze. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.571,53 USD (1.425,42 EUR). Cijena zlata je na sedmičnom nivou zabilježila rast od 0,55%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.